

**ОБИЧ
СВЯТА**

СБОРНИК

Читалище „Македония“

Варна, 2008

Скъпи приятели,

Пред вас е поредният литературен сборник „Обич свята“. Радостно е, че продължават творческите търсения на членовете на Читалище „Македония“ и МКПД „Гоце Делчев“. Тази година предложиха свои творби и съвсем млади хора, редом с утвърдени вече имена.

Днес, в дните на тотална глобализация, финансови кризи и политически крушения, ние заставаме пред белия лист - един безмълвен съдник. Проблемите, ежедневието, сивотата, остават някъде далеч, за да дойде ред на красивото, мечтаното, недочаканото.

Дано творческите усилия на нашите автори станат ваши, дано ви стоплят и заедно да тръгнем по светлия друм на изкуството.

Успех!

Генади Генадиев, д-р по история,
председател на Настоятелството
на Читалище „Македония“

ОБИЧ СВЯТА
Литературен сборник

на Читалище „Македония“
съставен от стихотворения
на 26 варненски автори,
редактиран от редакторска колегия,
с графично оформление и
предпечатна подготовка от Й. Богдева

Издавателство: ОМЕТЕО
ISBN 978-954-92020-6-9

Версия в електронен формат, под лиценз Криейтив Кожънс
Признание-Некомерсиално-Без производни произведения 2.5 България договор се
публикува в Интернет на адрес: <http://authors.ometeo.net/978-954-92020-6-9.pdf>

Запазени всички права на авторите!

АНГЕЛ АНГЕЛОВ

Мадарска нощ

По нажежените игли на пламъка
тъмнината подтичва
и надалеч в нощта се чува
писък на уплашена птица.
В мъглата, по скалите като спомен
увиснала, нагазва конникът каменен.

Няма звън на подковани копита —
убит е лъвът...

Войнът над е застанал
и се грее на огъня.

Рейс

Икарусът друса — раздрънкан и стар,
по пътя му много са дупки и ями,
защо ли висях на тоя пазар,
душата си с хаос пак да нахраня...

От перфоратора — точно над мен,
се сипят конфети — като на сватба,
такъв е животът — и тук, и навред,
но откъде ли ще падне брадвата...

Клатим главите — напред и назад,
като че с всичко пак сме съгласни,
попуква в краката ми топлия хляб —
за друго, уви, мрежата тясна е...

Последната спирка пак ли дойде —
началото тук е, тук е и краят,
слънцето златни вихрушки преде,
децата за утре вече мечтаят...

Размисъл

Все още пепел се разнася
от огън на пожарища огромни.
Душите на герои се възнасят.
При нас пристигат от местата лобни...

Завръщат се деди по родните къщи,
с кървящи рани, горди, несломени
и търсят своя род по пътя същи,
по който те към подвиг са вървели...

Идват те, за да разкажат
за теглила, надежди за борбата.
С пушките до огъня присядат.
От светъл лъч светлеят им лицата.

Комитите очакват скоро да се съмне
и да се върнат по своите пътеки.
От нас кой с тях към подвига ще тръгне?
Но подвигът, уви, не е за всеки...

Латинката на мама

На майка ми

Отдавна ми разказваше, мамо,
за роден край, за южното небе.
От приказките съм запомнил само:
„България над всичко е, момче!“

Говореше за буйни, горди харамии,
за Чакаларов, Кляшев, все войводи.
Селата Костурски – най-първите били
изгаряни от кървави огньовете.

А после със кервана, мила мамо,
напуснали сте с мъка родните места.
Ти с коренче латинка и вързоп на рамо,
на изток тръгнала си през нощта...

Избрали бежанците Черното море.
В земя засяли българския корен
като латинката, която, мамо, взе.
От Костурския край да бъде спомен!

Божествено послание

От пампи век земята се търкала
край мама слънцето звезда
и с него заедно обикалят
безспир във кръгова езда.

Веднъж след тежък труден ден
си легнах капнал, уморен
и щом заспах във сън дълбок
яви се във съня ми Бог.

И Бог разказа ми нещата
за всичко горе в небесата
“Готви се” - каза ми - “за рая.
Спасението ти желая.

В живота кратък на земята
готви се, брат, за небесата.
Прави ти всекиму доброто,
не давай помисли на злото.

Тоз чуден свят на шир и дълж
по целия небесен мир
със неудачи невднъж
градих със много труд безспир.

И в зимен студ и в летен зной
окрилян с благороден зов
създавах красоти безброй
със много топлота, любов

и всичко в хармоничен ред
изграждах аз във нощ и ден
със вси подробности безчет,
човекът сътвори пък мен.”

В молитви, пости и смирение
след туй божествено видение
ще вярвам свято само в Бога,
та щом се гътна, за да мога

да се докопам и аз до рая,
за който ден и нощ мечтая...
Еь, как мечтая да замина
там горе в райската градина

навред цветя благоухайни,
пейзажи, красоти безкрайни,
в простора ангели се реят
и те за Бога песни пеят.

Но мене нещо ме тревожи,
че зло да ме споходи може
и вместо рай ме тикнат в ада,
де всеки грешник адски страда.

Надежда всяка забравете
за ужас вечен се гответе,
изчадия на Сатаната,
души греховни от земята.

Погазили сте всичко свято,
доброто що било посято,
душата своя сте изродили
и на земята - грешни били.

Затуй ще врите във казана
и ще ви давят във катрана
и в катакомбите зловещи
ще ви горят във адски пещи.

И никой вас не ще пожали,
на дявола душа продали,
проклетите вий навек бъдете
и в огън адски изгорете.

Брей, след тез ужасни заклинания
да спрем със адските описания,
като накрая в заключение
към всички хора предложение.

Дордето има сили, младост
и в труд живота носи радост,
дордето любовта е свята
и с радост тачим красотата,

дордето гледат ни очите
и слънце грее ни в душите,
преди да угасне светлината
и паднем в мрака, в тъмнината,

преди да излезе ни душата
и литне нейде в небесата,
да правим рая на земята.
Да, преди да легнем в дън земята,
да правим рая на земята.

Амин.

Лъки и хълмове зелени

Годините една след друга
по своя вечен път вървят
и като гарвани сред угар
из рохките бразди кълват.

Кълват, кълват и неусетно
се спуска в нивата нощта
и оредяват във сърцето
най-съкровени неща.

Приятелствата оредяват,
враждите — остарели, мрат
и пред очите се възправя
един почти забравен кът.

...Лъки и хълмове зелени
под слънцето на юлски ден
и вие — Сломер, Павликени,
знам ще останете след мен.

Една земя, зелена, млада,
жита, лозя околоръст...
И туй е моята награда —
бях и ще бъда нейна пръст.

Носталгия

*Замина той, замина
по непознати краища и земи*
Кирил Христов

Човек погребва във земята зрънце,
затисва му устата с черна пръст.
Небето плаче и се смее слънце —
от смях и сълзи стрък издига ръст.

И цял трепти — върви към светлината!
Но клас привежда крехкото стебло:
той иска да се върне във земята —
там, зърното където е било.

Защото всяка клетка има памет.
Животът я изпълва с алчен плам
и бездните на Космоса я мамят.
Но топлота и близост няма там.

Не разумът, а клетото ни тяло —
то страда в чужди краища и земи.
И тази истина докрай прозряло,
все към Отечеството се стреми.

На път

Тръгвам
отново на път,
зъзна сама,
в ръка билет,
паспортна проверка,
печат,
тъжен поглед назад...
Самолетът свисти,
очаква ме вече.
Ще бъда далече...

Реки,
магистрали,
снаги ще преплитат.
Неразбрани знаци
сърцето ще питат.
Ще гаснат
в небето
слънца и звезди.

В нощите дълго
ще чакам звъна
да чуя гласа ти
в далечна страна,
а в дните
ще питам света,
площади
с чужди лица:
Къде си, любов,
сега?

Сънища

На път ли ме създаде, Боже,
та все по пътищата гледам?
Гнездо не свих, не пожелах
за чужд имот да се огледам,
пред мъж покорна да застана
и на свекърва и роднини
да се похваля, че съм сбрала
покъщнина за сто години.
И нещо все не ми достига
и все ме тегли, накъде?
Защо такава ме създаде,
а ме остави без криле?
Сънувам цигански катуни
и тропота на сто копита,
сънувам птиците и вятъра
и цялата със тях политам.

ГЕОРГИ КОВАЧЕВ

Кръвта вода не става

Две страни като две сестри —
в гнездо на нашите предци.
Една ги майка родила,
родила и откърмила.

Едно са мляко сукали,
ведно са сестри гукали
на земята ни българска,
българска и македонска.

Не всявайте ни омраза
в едноименния род.
Верен път ни Бог показва
ний заедно да дирим брод.

И когато най-накрая ведно
намерим тоя брод,
в щастие и във омая
ще заживеем благ живот!

ДАНКА СТОЯНОВА

Охридското езеро

Като бисер от Самуиловата корона,
в сияние лазурно блестиш.
Като последна негова сълза отронена,
със свята чистота искриш.

Надвесени над теб оглеждат се
българските твърдини.
Спомени, заблудени в мъгли, нареждат се
и потъват в сините ти глъбини.

И все така тихо през вековете сълзиш,
като единственото око на оня български войник,
повел братята си слепи към подвиг велик,
не преставаш за тях до днес да скърбиш...

Затова е тъжна твойта красота.
Но романтиката, която криеш ти,
остава като най-ярка звезда
в историята да пламти.

Посрещане

На кея тръпна. И очаквам.
Тъмнее морският простор.
Защо ли бави се моряка?
Брегът се дави в птичи хор.

Събирам във сърцето смелост.
Часът на срещата удари...
Вълни приплакват снежнобели
и лягат в брега благодарен.

А изумрудено морето
избутва кораба със длани.
Луната посребрена свети —
тя първа радостта да хване —
по трапа слиза Капитанът.

Цветен път

Вървя във път от сън познат.
Над мене свод от цветни клони.
А въздух с аромат богат,
най-розовите листи рони.

Пред мен, отворил крачка едра,
върви баща ми белокош.
Лицето му с усмивка ведра
ме води през живота — мост.

И днес вървя по този път.
Той все така сияй от свежест.
Аз вече със boleжки в плът
се губя в цветната му мрежа.

Пред мен баща ми в бяла риза,
насън, уверен и засмян,
все още води ме. А краят близо е...
В Небесното щом звънне чан...

Варна

Моя слънчева ласка и песен
със соления дъх на море,
под дълбокия поглед небесен
мигом литнала с волни криле!

Булевардът, когато е вече
пъстроцветен поток зашумял,
гара чакаща, пристан сърдечен,
изгрев, залез, ветреца закопнял...

Моя детска мечта, птица бяла,
нежност моя, усмивка и зов!
Всичко скъпо чрез теб съм събрала
във свещената дума — любов.

ДРАГА ДЮЛГЕРОВА

Моят Крупник

Родена съм високо горе, в Крупник.
Не съм княгиня, но съм неподкупна.
Не съм от голям, от род известен.
Пастири и орачи, и гуслари с песни —
дедите ми не са живели лесно.

Преселници, изгнаници — те може
да са били боляри и велможи.
Възможно е. Следа не пази здрачът.
Тъмнее Пирин. Горда Струма влачи
балади за комити и орачи.

Куцука с мене мрачна орис. Смръщена.
От детството до днес смехът ми — същият.
Въртоп ме мля. Без бащин дом. Без стряха.
Сто облака небе за мене бяха.
Ала и песен дъждовете пяха ми.

На хълма горе, в пазвата зелена,
сред планина висока съм родена.
Смехът — от ручей звънък е отчупен
и като мен и той е неподкупен.
Не съм княгиня. Чедо съм на Крупник.

Оптимистичен реквием

Нова Ловча, Парил, Гайтаниново
и отсреща селата изтребени.
Неопято е нашето минало.
Вампирясало. Непогребано.

Там змия вие гръб. Тя е граница —
носи смут, носи смърт сред полетата.
Там земята е дърпана баница —
сладка уж, а нагарча проклетата.

Стройна Струма, Марица и Места,
оплаквачки са. Вият посърнали:
„Синовете ни где са?“... Невестите
бели кости събират по съмнало.

Не продават билети за връщане.
Върху белега — кръст. И се вричаме
на Европа. Но в нейната къщица
се спотайват пак братя — еничари.

Вощеницата свети застинала.
Песен пея за вас неприкаяни.
Хайде, с Бога напред. Сбогом, Минало.
Светлина, светлина... за България!

ЕЛИ ГЕОРГИЕВА

Душата ми

Душата ми е сякаш изтъкана
от шарени конци домашна прежда.

И като слушам бабите да баят
и пътят ми в живота да предричат,
аз се усмихвам и си мисля тайно,
че пътя си орисан вече зная.

Тъй както съм докрай нетърпелива
от всичко във живота да опитам,
край мен ще удрят мълнии и бури,
със своите дъждове ще ме заливат.

От толкова вода, знам, избеляват
конците, а платното гние.

ИВАН БЪЧВАРОВ

Самуил

Аз чакам Самуил да се изправи.

Нощта
е жива като кървав спомен.

На колене е българският цар
пред ослепените войници.
В гърдите му напират вихър,
камбанен звън
и тропот на копита.

А долу Охридското езеро блести
като единствено око за сто безоки,
завръщащи се във България.

Ореска за Васил Левски

Незабравки
са очите ти.
Сини разцъфтели незабравки.

И бесилото е триумфална арка
за теб,
преминалия
в свободата.

България

Извира
големият път...

В началната бразда
тежи великата десница
със сноп от пръчки.

Луната грее
жребият на Аспарух.

И той върху земята
чертае
моето Отечество.

ИВАН МАРИНОВ

Гоце Делчев

С Апостола родееше се той!
И влезе в бой с омразните тирани.
До сетен дъх не даде си покой —
да бъде щит на роби изтерзани.

Бе родолюбец истински, велик —
пред родни братя и пред врагове
не се е колебал нито за миг
потомствен българин да се зове
на майчиния си език.

Боготвореше мъжки свободата,
без себе си за нея да щади,
защото беше тя за него свята,
високо над взаимните вражди.

Говореше, за да свети в мрака,
тъй както факелът гори.
И изгоря в борбата, недочакал
на свободата топлиите зари.

Но примера си той ни завеща
и своите борчески завети,
та спусне ли се пак нощта,
по пътя труден да ни свети.

КАТЯ БАКЪРДЖИЕВА*

Молитва

Бъдете преблагословени,
християни вий безчет.
В православните ви вени
там Христова кръв тече.

Славете Девата Мария,
що Спасителя роди.
Той изгря като Месия
и в човек се прероди.

Дойде тука на Земята
и със благост ни дари,
простря над нас десница свята,
за да станем по-добри!

Послепис:

*Аз, авторката, не пиша поезия, а проза. Но една вечер на сън „запах“ една песен, която ми беше непозната и звучеше като молитва. Събудих се и я записах. Когато заспах отново и се събудих на сутринта, не помнех нищо от песента, но я имах записана и я предлагам на читателите с пожелание за Вяра и Добро!

ЛЮДМИЛА БОГОСЛОВОВА

* * *

Анадолия... Бегонвилии —
вместо български рози,
клони смело обвили
снагите ни смели и боси.

Анадодия...
Царство благино
от кирпич, керемиди
и пендарите бабини
в полите защиты.

Анадолия...
Керваните с биволите на дядо.
Баба — стръковете бегонвилии.
За присадка ги стяга.

Анадолия...
Без защита къде ги изпрати?
Войската е сита,
но е тежко на тати.

ЛЮБОМИРА ПАВЛИНОВА ХРИСТОВА

От твоята щерка

Родино,
На теб подарявам
букет от мечти;
пред теб изповядвам
и смях и сълзи;
от теб вдъхновена
пулсирам, творя
и вечно във обич
към теб ще горя!

Българийо моя,
и свидна и свята,
с народ и геройства богата,
от Господ с целувка дарена,
бъди благословена!
Аз, твоята щерка,
За теб ще мислея,
дордето с пръстта ти
се слея!...

МИНА ПЕЕВА МИНКОВА

Несебър

Белеят се на кея стар фрегати.
Поклащат кил с разпънати платна.
Край мен се лее старата соната
за перлата, пленена от вълна.

В утрото си най-красив, Несебър!
В мир, мечтан оазис сред руините.
Прилегнал, сякаш чайка сребърна,
брега красиш, а теб — вълните.

Вървя по улици от камък, чисти,
сред бели къщи, стоплени от чам.
Потънал сред цветята си лъчисти,
разтваря дверите пореден храм.

ПАВЛИНА ЦИГАНЧЕВА

На брега

*В памет на съпруга ми
Стефан Циганчев*

И днес стоя загледана в безкрая,
брегът до мен е мрачен и студен,
усещам, че разлищена съм цяла,
очаква ме неспорен, труден ден.

Величието морско, извор на вълните,
се слива с хоризонта някъде пред мен
и сякаш от водата там от дълбините
излита и ми шепне: „Бъди силна като мен!“

ПЕТЪР КОСТОВ

На Шипка всичко е спокойно

Такава снежна буря на Балкана
не помнят даже старци беловласи...
Солдат един на своя пост застанал,
към Шипка подстъпите стръмни пази.
Войникът сгушен сред скалите ледни,
навярно си припомня края роден.
Покрит от снежна пряспа непрогледна,
той с мисълта си към Русия броди,
към малкото селце в степта далечна...
Край него камък и дърво се пукат,
а смяна няма и на стража вечна
остава вкочанен в ръцете с пушка.
Намериха го по щика скрежасал
след седмица, над преспите изправен.
Не падна той сред битката ужасна,
под град куршумен и под бойното знаме.
Не го търсете в монумент гранитен —
той не дочака орден, залп прощален...
Остана на платното: страж — спасител,
в триптиха на Василий Верещагин.

ПЕПА ТЕМНЯЛОВА АНТОНОВА

Гложене

Мое родно мило, Гложене красиво...

Носталгично

*Дървото с дебел корен
не се бои от бури
Конфуций*

В бяла къщичка и двор голям —
тъй премина мойто детство.
И събирахме се често там —
на селския голям мегдан.

Вечерите ни чудесни
бяха пълни с детски смях.
Радвахме се, пяхме песни,
първа обич там видях...

В манастира „Свети Наум“

Плапти във злато тихата обител
на преподобния Наум във утринта.
Към светлината — пред Бога свят възхита —
с камбанен звън поема мисълта.

Тя, тази светлина, е вечно жива.
Кръст правя с благодарствена ръка,
че Божа благодат струи излива
над благодатна светеща река.

Тук мъдра самота отвред извира,
далеч от суета и светски шум.
А от амвона свят на манастира
ме благославя сам Свети Наум.

Тогаво мога...

Към себе си, със своето време,
пътувам безвъзвратно аз,
когато тук на здраво стреме
понасям с кроткост труден час;

когато мога уморена
да милвам залеза смутен
с една надежда неродена,
повяхнала и този ден;

когато мога да те взема
след ударите повален,
от болката ти да поема
и тя да стане път към мен...

Тогаво мога с глас лелеян
да благославям утринта
и със сърцето да запя
и да заплача с песента,

че мога просто да живея,
проправила и през скръбта
пътека — да вървя по нея
към себе си и към света.

Веригата

Подем. Развяти гордо знамена
проправят път нелек към свободата.
После... разгром. Памет безкръста
за род велик и вяра в кръста.

Мълчат Преслав и древната Абоба
пред жертвеника мрачен на скръбта.

А брънките, споени в здрава верига,
все по-властно, тягостно стягат духа.
И този дух пълзи, пътува през света,
а очите му жадно търсят синева.

Нима изкуплението щедро на греха
е ехо от безплътна, празна тирада?!
Нима възелът Гордиев е награда?!

Помен

На Воеводата

Прощавай, бай Петко! Прощавай,
че съм ти откраднал датата,
датата рождена,
че съм се изхитрил да се появя
век след теб,
в последния ти град житейски,
в свободното отечество — твоята мъка,
твоето щастие,
моя късмет,
нашата България.
Но повярвай ми, капитане,
зная, помня уроците на историята!
И Турчевите хаирсъзи...
Пукота на твоите курщуми,
звъна на твоята сабя,
те са виновни за това,
че ме има,
че ни има днес!
Прощавай, бай Петко, прощавай, стари войводо!
Ти не ни забрави със живота си —
ние няма да те забравим заради живота си!

Българка

От писък на гайди Родопа окъпана,
от медни кавали, от тътен на тъпан,
от Пирин и Рила, от Мизия равна,
от Шипка развяла победата славна,

от Витоша, Странджа и Добруджа златна,
Българийо майко, от теб благодатна,
от момин нагръдник с народна шевица
съм гордо искряща, малка частица,

отколе заплетена в пъстри мотиви,
от златния клас на ширнали ниви,
от рози, от макове, синя метлица,
от ручей игрив, бълбукащ водица!

Танцувам и пея под звън на пендари
с конския тропот от притчите стари!
Българийо, вечно нека те има,
обичана, родна, Неповторима!

ЦЕНКА ИЛИЕВА

Пирин!

Пих от изворите ти студени
с радост да науча тайни скрити
за юнаци, в битки възродени,
свята кръв проливали честити.

Слушах шепота на дивни мури
да се носи тихо надалече
и да спомня времена и бури,
вплели името на Гоце Делчев.

Дишах аромата на тревите
от поляни, приказно вълшебни
и запълвах шеметно гърдите
с ведрата ти чистота, целебно.

Пирин! Как да те опиша с думи?
Трябва с поглед да те зърне всеки,
да обходи върхове и друми,
за да скъта любовта навеки!

България

Родино моя ненагледна,
в сърцето влязла ми навеки
с ливади и звънчета медни,
с гори и мамещи пътеки.

Частица твоя съм навярно,
съвсем невидима в простора
и нося своята благодарност
за теб и за добрите хора.

И бродя с хановете древни
да видя твоето начало.
И слушам гласове напевни
как расла си и си цъфтяла.

Градила храмове красиви
и писала свещени книги
с ръка и мисъл, търпеливо,
до връх просветен да достигнеш.

Била си Първа Ти държава,
опирала до три морета,
с царе за радост и прослава,
с чеда прегърнали завета.

А после игото жестоко
и много сълзи и пожари,
додето махне се порока
извън пределите без жалост.

Земя, страдалница велика
през вековете оцеляла!
Земя, опазила езика
и нравите добри изцяло!

Тъй свидна си ми на душата
и няма сила, дето може
да счупи обичта, която
родена е по воля Божя.

СЪДЪРЖАНИЕ

АНГЕЛ АНГЕЛОВ	
Мадарска нощ	3
Рейс	3
АНТОН КАРБОВ	
Размисъл	4
Латинката на мама	4
АТАНАС КАРОВ	
Божествено послание	5
АТАНАС МОЧУРОВ - СЛОМЕР	
Лъки и хълмове зелени	8
Носталгия	9
БОРЯНА БЛАГОЕВА	
На път	10
ВАНЯ ДИЧЕВА	
Сънища	11
ГЕОРГИ КОВАЧЕВ	
Кръвта вода не става	12
ДАНКА СТОЯНОВА	
Охридското езеро	13
ДИМА ДИМИТРОВА	
Посрещане	14
Цветен път	14
ДИМИТРИНА ЯКИМОВА	
Варна	15
ДРАГА ДЮЛГЕРОВА	
Моят Крупник	16
Оптимистичен реквием	17
ЕЛИ ГЕОРГИЕВА	
Душата ми	18
ИВАН БЪЧВАРОВ	
Самуил	19
Фреска за Васил Левски	19
България	19
ИВАН МАРИНОВ	
Гоце Делчев	20

КАТЯ БАКЪРДЖИЕВА	
Молитва	21
ЛЮДМИЛА БОГОСЛОВОВА	
* * *	22
ЛЮБОМИРА ПАВЛИНОВА ХРИСТОВА	
От твоята щерка	23
МИНА ПЕЕВА МИНКОВА	
Несебър	24
ПАВЛИНА ЦИГАНЧЕВА	
На брега	25
ПЕТЪР КОСТОВ	
На Шипка всичко е спокойно	26
ПЕПА ТЕМНЯЛОВА АНТОНОВА	
Гложене	27
РУСКА ДАСКАЛОВА	
В манастира „Свети Наум“	28
Тогава мога... ..	28
СВЕТЛА ПАВЛОВА - ФЕЙТ	
Веригата	29
СВЕТОСЛАВ ОВЧАРОВ	
Помен	30
ТАНЯ КАРАГЪЗОВА	
Българка	31
ЦЕНКА ИЛИЕВА	
Пирин!	32
България	32

Читалище „Македония“

ОБИЧ СВЯТА
Литературен сборник

—
Българска, първо издание
—

Редакция: Редакторска колегия
Предпечат: Йорданка Богдева

Запазени всички права на авторите!

ISBN 978-954-92020-6-9
Издавателство: ОМЕТЕО

—
Печатница: Мирал, Варна